

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

FRAMMÅT

✧ TIDSKRIFT ✧

UTGIFVEN AF

GÖTEBORGS KVINLIGA DISKUSSIONS-FÖRENING.

Döm ingen ohörd. ☉ Genom skäl och motskäl bildas öfvertygelse. ☉ Fri talan.

N:o 1.

Ansvarig utgifvare och
redaktör
Alma Breinholm-Åkermark.

1 Januari

Pris: Kr. 3,50 pr år.
Tredje årgången.

1888.

Hymn till Proserpina.

Efter proklamerandet af den kristna tron i Rom.

AF

Charles Algernon Swinburne.

Öfversatt af *Per Hallström.*

Viciste Galilee,

Jag har lefvat nog för att dö, jag har sett,
att kärlek tar slut.
Gudinna och drottning och mö, blif nära
mig du, som förut!
Du är mer än dagarnas kedja, än tiden,
som gråter och ler,
Den bringar oss sorg och glädje, Proser-
pina sömnen ger.
Ljuf är vintramparns dans och dufvans
kretsande färd,
Men du är en fagrare krans, än vin och
kärlek värd.

Ja, är ej Apollo, den sköna, med gyllne
harpsträng och hår
En gud, som kan blicken belöna, men hans
pilar ge blödande sår.
— Jag har tröttnat nu vid sång, min la-
ger i aska bytt,
Jag vill hvila mig ut en gång från smärta
och fröjd som flytt.
De okända gudars här, som varit vår lef-
nads stöd,
Vi veta dem förvinnna som lifvet är och
fagra som död.

O, gudar skrämda förbi; nedgjorda i dagens jagt.
 Från er ondska är världen fri, dess boja bräckt, har man sagt.
 De nykröntes ära, de sjunga, ert ris med blommor de täckt,
 Barmhertiga äro de unga i nådens snöhvita dräkt.
 Men för mig deras nya lära är tom, och tiden är tom;
 Förbi är det gamlas ära, och plundrad dess helgedom.
 Gudarne brottas med tiden; I dväljens i kampens larm,
 Sugan er lif och qviden vid kärlekens torra barm!
 Jag säger er: hvilat, håll opp, ja alla; vänta i frid,
 Tills den blifvit stel, hennes kropp, och mjölken sinat dervid!
 Nazarén, om allt annat du tager, de tingen när ej din arm,
 Ej palm och skuggande lager och flodnyμφens hvita barm,
 Barm mer mjuk än en dufvas bröst och darrande ömt,
 Chariternas svärmar, de ljufva och glädjen, som döden glömt,
 Glädtiga timmars steg, som klang från en lyra, fäld
 Djupt ned på blommande teg med strängar som spunnen eld.
 — Och du kan skänka oss mer, du vill gifva skönare ting!
 Ack, kort tid oss lifvet ger, der det slår sin bugtande ring;
 En tid blott, och krafterna fly, skall lifvet då grubblas bort;
 Ej en under himmelens sky förlängt sin lefnad, fast kort.
 Och sorgen är tung att bära, af tårarne nog man får;
 Hvarför då väl tiden förtära att svärta med sorg sina år?
 Galileer, de växt, dina drömmar, din ande gjort världen grå.

Vi ha druckit af Lethes strömmar, och döden vi frossat på.
 Lager är grön en månad, och kärlek ljuf för ett dygn,
 Men kärleken dör förhånad, som lagern för sommarens stygn.
 Sofva, blir det vår lott? Ej lugn tyckes världens gång
 De gamla läror förgått; i förstöring gör året sitt språng.
 Ödet är haf utan slut, och själen en klippa stum,
 Men till örat når stormens tjut, och pannan slår tidvattnets skum.
 O, bleka läppar, som bära än spår efter smärtans ljud,
 O, helgon med spöklik ära, o lemmar af steglad gud,
 Fast alla sin vörndnad er röja, hvart knä sin hyllning er ger,
 Jag vill ej min ande böja, mot slutet jag stående ser.
 Allt det, som af dagen hopas af glädje och sorg i dess rum,
 Mot forntidens bränning sopas med nuets hvirflande skum.
 Dit bort, der hafvet sträcker sig ut bakom bergens mur,
 Der störtvågen skeppet bräcker, och döden ligger på lur,
 Der jättehög, rest på språng, med hvirflar som vingar ikring,
 Sväld upp af tidvattnets gång och fylld af namnlösa ting,
 Med drakars ringlande form, hvitögda i böljande tåg,
 För framtidens piskande storm den rullar, verldsalltets våg.
 Bakom ligga djupen nakna, som foglar stormarna fly,
 Och tordönets senor slakna; det fångas med halfqväfdt gny
 Som blixtar marelden blänker, af tårar är vattnet salt,
 När döendes skri den dränker, slå åren likt pulsslåg kallt.

Med timmarnas tröga flod den välter i
dagarnas sand,
Dess skum är bittert som blod, och hvar
våg en stingande tand.
Den klagar dess bubblande ström, likt
vardande andars qual,
Och dess brus är som brus i en dröm, och dess
djup som hafsdjupets dal,
Och dess spetsar lyfta sig opp, så den högsta
stjerna blir skymd
Så den darrar jordens kropp, och tom
synes tidens rymd.
Säg, tukten I böljans yra, säg binden I
dess raseri?
Viljen hafvet, det djupa, I styra, som är
äldre gudar än I?
I skolen förgå, som en fläkt, likt en eld,
som flämtar i drag.
I ären blott gudar, och släckt blir ert lif
för böljornas slag.
I det mörker, som tiden drar om de drömmar,
som menskan drömt,
Såsom döda liggen I qvar, när för kungar
verlden er glömt.
Om ock dina prester vunnit den mark,
der din herre bjöd,
Om ock forna gudar försvunnit, och du
blifvit gud, som död,
Om också Cybele sin krona för dig uti
stoftet lagt,
Galileer, ditt namn skall förtona, den skall
vissna, de dödas makt.
Din moder jungfrun de sira med gloria
klar och skär;
Du lånat en annans spira, en annans
krona hon bär.
Ja, en annan reste vi stoder, en annan
man offer gaf.
Ej lik din, ej lik din var vår moder, en blomma
från böljande haf;
Så hvit som fraggande vågor och verlds-
beherrskande, stor,
Så snabb som fräsande lågor, var Romas
gudinna och mor.
Din, hon kom, en syster till smärta, en blek-
nande mö, men *vår*

Med blommor doftande, hjerta, vred in
sitt böljande hår.
Från rosenskiptande vatten, en ros, hon
sträckte sin famn.
I drömmar den flämtande natten berusades
af hennes namn.
Din, hon kom ödmjuk i hogen, slafvinna
förskjuten och vek,
Hon stolt på den stegrande vågen befallde
hafsdjupens lek.
Sin drottning böljorna kände, och vinden
fladdrade öm,
Af rodnad rosorna brände, mer klarblå
blef hafvets ström.
I gudar, vi sett er falla; hvarför, hvad
skrämd er hän?
I voren så sköna I alla, som störtats, och
fagrast *en*.
Men jag vet *hon* kan icke dö; mot henne
jag blickar till slut.
Gudinna och drottning och mö, blif nära
mig du, som förut!
Du dotter af jorden, min moder, den skönsta,
hon lifvet gaf,
Jag äfven, jag ock är din broder; min vagga
är jorden och graf.
I din natt dina ögon skänka, likt månår
sitt smältande ljus;
Med vällust sig ljuden sänka i tystnad
med vaggande brus.
Der af vallmo täcks jordens stoft, och den
röda rosen blir blek,
Och vinden, berusad af doft, bland blom-
morna sjunker vek.
Och från andarnas häfda bröst i sömnen
ett sorl sig stjal,
En djup och aflägsen röst, som en stjernas
dallrande själ.
I ditt anletes milda sken, under himmel,
som solen ej bränt,
Låt min själ få drömma sig ren och glömma
allt, som har händt.
Du är mer än de gudar, som stöda vårt
jordiska lif, långt mer,
De bringa oss hvila och möda, Proserpina
döden ger.

Derför nu vid din fot en tid jag väntar
 stum på mitt slut.
 Mina fäder sofva i frid; jag går dit de
 gått förut,
 Ty bräcklig är årens spegel, hvori vi skåda
 oss sjelf,
 Och lätt rycks vår lefnads segel till hvila
 i tidens elf.
 Så länge jag väntar; ej ljud skall yppa
 hvad sinnet tär,
 Ty det finnes ej starkare gud, än döden,
 och sömn den är.

Hvad vi behöfva.

Det gifves evärdligt unga ord, ord hvil-
 kas guldklang aldrig träffar ett vaket
 öra utan att framkalla samma lifskänsla,
 som då de för kanske årtusenden sedan ljödo
 som ett nyfunnet uttryck för den tidens dju-
 paste medvetande.

Bland dessa ord af evig ungdom finnes
 ett, som första gången tonade från de väl-
 taligaste läppar i Hellas:

*Lyckan består i friheten och friheten
 i modet.*

Innebörden af dessa ord kunde för Perik-
 les ej vara alldeles den samma som för oss.
 Frihet var då väsentligen den ena statens oberoende af den andra; modet särskildt fosterlandsförsvarares dygd.

Dock fans väl hos Aspasias älskare och Sokrates vän en aning om den tid, då de stora orden skulle omsluta än djupare tankar, då de skulle angifva det oestergifliga vilkoret för personlighetens lika väl som för folkets öden.

Lycka och frihet finner den enskilde lika litet som staten utan att äga mod.

Men beror det väl på oss själfva att äga mod? Ja. Mod beror fram för allt på att vilja äga det.

En och annan födes med mod. Men de flästa modiga människor hafva till stor del förvärfvat sitt mod. Ingen egenskap växer snabbare genom öfning. Och vore ens samtid medveten om, att mod är den grund, på

hvilken karaktären hvilat, kunde nästan alla människor uppfostras till mod.

Men i stället för att lära oss på eget ansvar vilja, välja, våga, lära vi oss att böjas och buga, att svika drömmen om att gå vår egen väg, att endast följa vår »dämon». Vi underlättas om det anspråksfulla i att vilja vara en enhet, om det nyttiga i att vara en af de nollor, med hvilka millionen betecknas. Vi upplysas om, huru framgången står i omvänt förhållande till frihetssträfvan, och huru möjligheten att »göra lycka» utesluter tanken att bli lycklig på ens eget sätt. Man visar oss vägen till höjderna, där de många offra åt guden Fördom, och varnar oss att tillhöra fåtalet med oböjda knän.

Vi få noga veta, huru det gått de dumdristiga, hvilka hållit på sin handlingsfrihet under parlitrycket; som ansett troheten mot sig själfva betydelsefullare än likformigheten med de andra; som bestått sig egna grundsatser i stället för att låna dem hos sina bekanta; som följt känslorna i eget bröst, i stället för dem i deras vänners; som kommit med egna tankar och ej nöjt sig med att vara telefonapparater för »allmänna opinionen».

Dessa öfverdådiga hafva sannerligen fått sin lön! Deras närmaste vänner hafva beklagat, att de »aldrig kunde veta, hvar de hade dem», samt skyndat sig att lämna dem i djup smärta öfver deras »affall». Deras många bekanta hafva »alltid vetat, att de varit oberäkneliga, karaktärlösa och opålitliga». Den styrande kompakta majoriteten har klart bevisat, att de »varit farliga människor, utan grundsatser», människor, dem samhället i berättigadt själf försvar borde svälta ihjäl så fort som möjligt.

För att få detta öde har det icke alltid behöfts att dessa människor kommit med en ny religion eller en omstörtande samhällslära.

Det har bara behöfts, att de sökt hindra något partiförtryck, fastsläendet af något orättvist domslut, öfvandet af ett samvetstvång. Eller att de försvarat en persons karaktär, ehuru de ej hyllat hans åsikter, eller försvarat hans åsikter, fast de ej kunnat ansvara för hans karaktär. Ja, stundom har det varit alldeles nog, att i en konservativ krets ha påstått, att ej hvarje radikal är en skurk, och i en radikal, att ej hvarje konservativ är en idiot — för att själf bli »tvifvelaktig» med afseende å hedern eller ock från båda hållen illa trodd med afseende å intelligens och på-

litlighet. Låter man ej i tid varna sig, utan vidhåller sin idiosynkrasi i att säga *sin* mening, följa *sitt* samvete, döma efter *sitt* förstånd, så är det blott tillfälligheter, som afgöra, om slutet blir den hvardagliga hungersdöden eller det stort tragiska ödet, som en spansk nutidsdiktare djärfts visa, när han låter ärlighetsfanatismen föra till — dårhuset.

Och dock har det i hvarje slägte funnits människor, hvilka uteslutande vågat vara sig sjelfva, och som varit oblyga nog att tänka, handla, älska, dikta, skapa på egen hand. Det är dem, vi lefva af, dessa, hvilkas mod inom deras egen generation ofelbart kallades fräckhet, men af efterverlden besjunges som stordåd eller dyrkas som »uppenbarelse».

Deras vilkor voro de samma som våra. Hvarje tids hjälte har haft att trotsa frestaren med bröd och ära, skolkritiken, koteriförtrycket, tant-själarna — ja, ända till bifallskväket från rännstensgrodorna! Dessa hjältar hafva segrat, emedan de haft mod. Och hvarje tid, hvars tankar segrat, hvarje tid med glans och glöd öfver sig, från hvilken skapande ellerförnyande krafter flödat, har varit en tid, under hvilken *många* människor haft mod.

Under dylika tidsskeden behöfves mindre mod för att äga mod. Ty denna egenskap är den meddelsammaste af alla — fegheten undantagen. Alla tomma, torra, glanslösa tider hafva varit fega. Då modet ej »ligger i luften», vill det mycket mera till att behålla modet och att förvärfa det.

Vi lefva i ett tidsskede, som ej är ägnadt att framkalla mod; öfvergångstider försvaga modet, hvilket i hög grad beror på den trygghet, öfvertygelser framkalla.

Men om å ena sidan under en brytnings-tid modet lätt förloras, finnes å den andra däss större skäl att söka återfinna det, emedan ständiga val ifrågakomma inför nya konflikter och nya åskådningar. Det kräfves mod för att söka sanningen, men också för att kunna umbära den; mod för att vara värk-sam och mod för att hvilat. Mod behöfves för att gripa lyckan, liksom för att offra den. Ena gången består modet i att vänta, den andra i att våga. I dag kräfves det för att stå ensam; i morgon för att sluta mig till meningsfränder; nu för att taga min rätt, sedermera för att uppe den.

Utan mod kan man icke hata och än mindre älska. Utan mod kan man i sanning icke lefva och än mindre dö.

Låt oss då söka modet — och vi

skola finna, att vår frihet och vår lycka växa med vår djärfhet!

Vi äro ej så grymma, eller så dumma, eller så småsinnade, eller så oädla som vi synas. Vi äro endast mycket fegare än vi ana. Af feghet misshandla vi hvarandra, tråka ut hvarandra, förtrycka hvarandra, förörätta hvarandra.

Låt oss bekämpa fegheten — och lifvet skall bli skönt genom alla skapande krafter, som lösas; genom all välvilja, som blir verksam; all sympati, som blir handlingsfrisk; alla tankar och känslor, som bli omedelbara. Aldrig anade egendomligheter skola framkalla rikedom på omväxling, där förut blott fans fattigdom och stillastående. Summan af lifskänsla skall mångtusenfaldigas, ifall vi alla på en gång *börja våga!* Om vi skulle våga bekänna den tro vi vunnit, i stället för den vi förlorat; hylla de grundsatser vi äga, ej dem vi aldrig hyst; värda våra egna erfarenheter, äfven när de skilja sig från våra meningsfränders?

Om vi skulle djärfvas behålla våra tvifvel, äfven när vi hos andra möta visshet, och våra trossatser, äfven när vi hos andra möta tvifvel? Om vi skulle töras erkänna våra motståndares förtjänster och våra meningsfränders fel; vara gifmilda med vårt förtroende, men sparsamma med våra domslut? Om vi skulle drista oss att vara ödmjuka inför det vi ej veta, men stolta med afseende å den visshet, vi tillkämpat oss? Om vi skulle töras lefva efter vårt eget tycke och våra egna tillgångar, roa oss efter vår egen smak, samt lära oss uthärda att se andra göra det samma? Om vi skulle bemanna oss att erkänna andras bevekelsegrunder, äfven när vi måste angripa deras mening, och underkänna deras åsichter, äfven när vi högaktar deras personligheter? Om vi skulle äfventyra att lämna hvarje parti — utom vårt eget?

Och slutligen: om vi skulle våga erkänna vår feghet, i stället för att kalla den vördnad, anspråkslöshet, samfundskänsla, måtta, hänsynfullhet och takt?

Då skulle vi blifva vitne till en helt ny tillvaro!

Vi skulle få umgänge i stället för maskerader; meningsbyten i stället för ordstrider eller ordlekar; handlingar i stället för reflexrörelser; produktivitet i stället för återuppreparanden; original i stället för fotografier; granskning af hvarandras åsichter i stället

förfalskning; lifserfarenheter i stället för konvensansmeningen; trosföremål i stället för dogmer; med ett ord: *frihet* i stället för att som nu ordnas i bås, förses med etikett, sorteras i parti, uppföras i katalog, indelas i kategori och iklädas uniform!

»Men måne icke självviskheten skulle taga för mycket rum, ifall modet företedde fri plats åt personligheten?» invänder någon altruist.

Kräfves det då icke mod för att vara god? Ar icke friheten vilkoret för all äkta hängifvenhet? Medför icke lyckan att vara själfständig, också den att kunna vara ädelmodig? Innehåres icke modet också i tålmodet?

Den, till hvilken snart millioners jultankar gå, dog, emedan han hade mod att stå ensam, i stället för att kring sig bilda parti; mod att vara sig själf, genom att slita *sin* tids band! mod att tro på friheten.

Därför kan godhetens bud att göra andra allt, hvad man önskar måtte vederfåras en själf, icke stå i strid med öfvandet af mod. Det är tvärtom, från en annan synpunkt, samma eviga tanke, som utsades genom helle-nens maning:

»Tron, att lyckan består i friheten och friheten i modet!

Ellen Key.

Öjeblikksphotographier.

Jeg havde været otte Dage i Venedig og besluttede nu efter de første orienterende Undersøgelser at tage over til Øen »Lido», Venedigs berømte Badested, for at hvile lidt ud, inden jeg atter gav mig i Kast med Kataloger, Kirker, Kunstsamlinger og al den Pragt og Storhed, Venedig rummer. Det første Indtryk havde været overvældende, jeg vilde sunde mig lidt paa Lido. Snart bragte Gondolen mig derover og inden kort Tid stod jeg paa Badeetablissementets Terrasse, havende for Øje Adriaterhavets blaanende Bølger, der i Solglandsen legede omkap med de muntre Menneskebørn dernede i phantastiske klædelige Kostumer, medens Jubel og Latter tonede rundtom.

Fædre og Mødre havde taget Plads paa Platformen ved de smaa Borde foran Restau-

rationen, der laa noget tilbage, og morede sig her over Ungdommen, der færdedes »tilvands» lige for deres Øjne, opmuntrende hinanden med Tilraab og Hilsener, der ofte gave Gjenlyd i Land, og *dér* besvaredes af Ekkoet og andre Vedkommende, der maatte føle sig opfordrede dertil. Et høgt Jernrækværk begrænsede Platformen og skjærmede de Spadserende for den Mulighed at styrte udover den stejle, lodrette Skrænt ned i Havet, hvor de Badende tumlede sig i umiddelbar Nærhed. En ung Herre i flotteste Pariserdragt böjede sig over Rækværket og taltalede en ganske ung »Najade» i Saisonens nyeste Sportstoilette fra Ostende, der særlig hint Aar var toneangivende for Paaklædningen ved de forskjellige »Réunions» i Neptuns »Saloner.»

Hum bar en ildfarvet, tætsluttende Trikotdragt, om Livet et gyldent Bælte, der ved enhver Bevægelse fangede Solens Straaler, saa det gjorde ondt i Øjnene. Paa Ryggen hang en Hætte af samme Farve som Dragten, en blinkende Gulddup holdt den ved sin Tyngde nede, saa Vinden ikke kunde være næsvis og blæse Hætten op over Hovedet, og dette, det sødeste lille blonde Krushoved, bedækkedes af en ildfarvet Filthat à la Mercur, med en lille gylden miniatur Vinge paa hver Side. De nydelige Ben vare paa italiensk Vis omslyngede af røde Baand helt op til Knæet, fastholdende de pyntelige smaa Bade-Sandaler. Endnu stod den lille Skjønhed paa Trappens nederste Triu, parat til at dykke ned i Dybet, men som om hun manglede Mod, strakte hun de skjønne blottede Arme i Vejret og raabte paa Fransk: »Alphons! giv mig Noget at dykke efter.» »Hvad vil du have?» spurgte han tilbage. »Ah! din Stok, hvad du blot har ved Haanden!» »Se her», udbrød han, »en Tallerken, den er let at tage op!» og idetsamme hvirvlede virkelig Tallerkenen gennem Luften, forsvandt med et Plump i Vandet, og samtidig satte Najaden af fra Trappen og gik efter alle Kunstens Regler med fuldendt Gratie paa Hovedet ned efter den. Nogle Secunder efter kom hun op igjen, triumferende holdende Tallerkenen op mod den Ventende. Hætten flød om hendes Hals paa Vandet, det lyse krøllede Haar gjorde den Selskab, og Merkurvingerne lynede i Solen; hvor var hun sød!

Et godt Stykke ude i Vandet, gyngede en stor hvidmalet Boje, paa hvilken var fastgjort et lille Flag, som det var en Ære for

en Svømmer at kunde naa, og føre tilbage til Broen. Til dette Punct »valfartede» Store og Smaa, saa meget og saa langt som Kræfterne rækkede; de Fleste naaede rigtignok ikke halvvejen og strede endda haardt for at komme tilbage igjen. En Kreds af Herrer og Damer i prangende Badedragter, med bredskyggede brogede Filthatte til Beskyttelse mod Solen, dannede Kjæde til Prøvesvømning udefter Bojen, men længe förend denne naaedes, var Kjæden brudt og de enkelte Deltagere gjorde under Spøg og Latter fældes Sag med de strandsøgende Bølger, lydende det gamle Ordsprog, at man skal lade den Steen ligge, man ikke kan løfte. Dog erndu saaes et Hoved langt ude i Vandskorpen, det nærmede sig langsomt men sikkert til Bøjen. Alles Öjne fulgte den dygtige Svømmer, medens Tilskuerne fortabte sig i Gisninger om hvem det kunde være, Ingen vidste det. Nu naaedes Stedet under Publikums lydelige Bifaldsraab, man saa den lyse Skikkelse i en röd og hvidstribet Dragt hæve sig op af Vandet, gribe fat i Tangene omkring Bøjen, rive Flaget til sig og efter et kort Hvil tiltræde Tilbagevejen. Da han naeede Bredden modtoges han af Tusch fra Strandpavillonens Orchester, han svingede Flaget til Tak og efterfulgt af en Skare ivrige Beundrere paa Landjorden, forsvandt han hénimod Garde-robe-Bygningen tilvenstre. Det var en ung Amerikaner.

Badetimen var nu tilende for i Dag, og Bølgerne, der nu atter fik Lov at være Herrer i deres eget Hus, smuttede om mellem hinanden, støjende og leende over Alt det, de idag havde hört og seet, de lo saa de hoppede ved det, satte ind imod Land i kaade overgivne Rader og sladrede videre i evig Uendelighed.

Fordybet i Beskuelser af deres Leg mærkede jeg först langt om længe, at min gamle Förer stod i Nærheden, ventende paa Opbrud. Endelig rev jeg mig lös og traadte hen til ham. »Ja», sagde han, og fulgte mit Afskedsblik udover Kysten, »endte blot altid Dagen godt som idag, men desværre! her har lydt mere Graad end Mangan aner.» »Er nogen Ulykke hændet under Badningen?» spurgte jeg, og han fortalte mig da Følgende: »Det er netop i Dag et Aar siden, en herlig solbeskinnet Stund som nu, og Lido var fuld af Gjæster. Blandt disse en ældre Mand, en rig russisk Greve, der med sin Datter, en ung smuk Pige, og hendes

Forlovede, havde opholdt sig paa Lido hele Saisonen. Den unge Dame havde her lært sig at svømme og var hurtig bleven ganske flink. Hendes Fader fulgte hende hver Dag ned til Badet og tillod aldrig, at hun var ene, men vaagede selv over hendes Sikkerhed, og trods alle Bønner og Forestillinger fik hun aldrig Lov at svømme udenfor Bademesterens Omraade eller udenfor Snoren, hvor Strømmen fik Magt og hvor kun dygtige övede Svømmere kunde færdes.

Den Dag var hun som sædvanlig, kommen til Stranden for at bade, medens hendes Fader og Forlovede fra Terrassen vaagede over alle hendes Bevægelser. Hun raabte muntert op til dem, at idag skulde hun ret vise sin Færdighed, thi Söen var saa usædvanlig stille.

Bademesteren hörte dette og raabte advarende til hende, at Understrømmen derude netop i dag var usædvanlig stærk og at hun ikke maatte vove sig den for nær, i hvert Fald ikke uden Line om Livet; hun svarede tilbage med en munter Spøg, og om det nu var for at undfly Linen eller for ret at vise sin Dygtighed, nok er det, hun svømmede hurtigt ud mod det farlige Sted. Bademesteren fulgte efter hende, søgende ved Tilraab at holde hende tilbage, men hun agtede ikke derpaa og svømmede stadig videre. Pludselig hörtes angstfulde Raab fra Land, man havde seet, at hun allerede kjæmpede med Strømmen og för Bademesteren formaaede at komme hende tilhjælp, udstødte hun et hjerteskjærende Skrig, der hörtes af Alle paa Bredden, saa lukkede sig Bølgerne over hende.

Paa Stranden løb Alt i navnlöseste Forvirring mellem hinanden — Baade bleve satte ud — behjertede Mænd sprang i Söen — man søgte og søgte, men hun kom ikke mere tilsynse. Strømmen havde fört hende med sig. Den Nat der fulgte paa, saaes Faderen hulkende og hændervridende vandre op og ned ved Stranden med den fortvivlede Brudgum ved sin Side, søgende ved Lygteskin hele Kysten igjennem, om ikke Liget var drevet i Land, men forgæves. En høj Belønning udlovedes, tallöse Førsög i alle mulige Retninger anstilledes — men Intet fandtes.

Tredie Dags Aften var en fattig Fisker med sin Sön langt ude i Havet ved en lille Holm, ifærd med at pakke Fiskeredskaberne ind for at vende hjem. Da bemærkede Sön-

nen i nogen Afstand en sort Masse, der drev mellem Sivene. Nysgjerrig bad han Faderen ro derhen for at se hvad det kunde være, men den Gamle var træt og vægrede sig i Begyndelsen; endelig gav han dog efter og styrede Baaden henimod Stedet — det var hende. En mørkeblaa Dragt fremhævede det slanke Legemes fine Former, de lange opløste Fletninger havde slynget sig ind mellem Sivene, der kjærligt bøjede sig over det unge blege Ansigt, medens Bølgerne, der havde nynnnet hende i Søvn for sidste Gang, sagte endnu vuggede hende imellem sig under vedomdsfulde Melodier.

Saa bragte Fiskerne hende til Lido. Den gamle Greve fordoblede den udlovede Finde-lön, der blev Glæde og Velstand i et för saa fattigt Hjem. — I en sortbetrukken Sal i et af Venedigs prægtige Paladser fandt en Sörgefest Sted for den Bortgangne, tallöse Krandse og Blomster fra Nær og Fjærn fyldte Rummet, smykkede Sarkophagen og med den drog Faderen, nu en hvidhaaret Olding, tilbage til Rusland.» — Saaledes endte Föreren sin Beretning, og viste mig ude i Stranden en Række rödmalede Palisader med et udspændt Tang imellem sig, der betegne den Linie, indenfor hvilken de Badende siden hin Katastrophe under Straf af enorme Pengeböder ere paabudne at holde sig; ligesom Böjen med Flaget af Övrigheden er henlagt dersteds, som Maal for Kapsvömning, for at sætte en Grænse for alle de livsfarlige Experimenter, Overmodet af Sportslysten kunne anstille.

Taus vendte jeg mig bort fra Stranden for at følge med min Förer tilbage over Öen. Bølgerne vare blevne stille, — havde de lyttet under Fortællingen, — eller var det blot Aftenens Nærhed, der gav dem Alvoret tilbage? — I sagte Mumlen löd det op til mig:

»Hvi tvivler Du om Sjælen, i Bölgens sagte
Kluk

hvor troer Du vel den lærte sit Smil, og sine
Suk?»

Derude synker Solen mod Havets rige Bryst,
snart hvisker Bølgen stille imod den tause
Kyst;

snart hulkende den iler forbi Paladsers Fod —
en Nattens Dronning stiger af Mindets dybe
Flod:

Venezia! du Skjønne! kun Bølgen blev dig
tro,

i evig Ungdom favner den end dit Marmorbo.

Den mægter ej at glemme, hvorlangt dit Scep-
ter böd,

Formælingsringen gjemmer den endnu i sit
Skjöd

fra hine stolte Dage, da Adria stod Brud,
og Dogeslæbet pranged' i fulde Höjtidskrud.
Nu Enkeslöret dölger Venezias blege Kind
men — Ringens Aand er smeltet i Bølge-
sangen ind.

End rödmer Skyen herligt hvor sidste Straale
svandt,

med Længsel følger Öjet den gyldne Purpur-
kant;

men naar tilsidst derude Solguldets Glöd er
endt,

og Stjernerne beherske det hele Firmament,
naar Vinden gaær tilhville, og Alt omkring
er tyst,

— da lyt til Bölgens Hvidsken imod den tause
Kyst —

Qvirin.

Literatur.

»Västerut,, af Hilma Strandberg (Skjalf).

Wettergren & Kerbers förlag, Göteborg 1887.

Att fröken Strandberg var den främsta bland de debuterande författarne af detta årets skörd, var en allmän åsigt, då hon i somras gaf ut sin novellsamling »Västerut». Det var intet öfverdrifvet beröm i uttalandet af den åsigten, ty det mesta, vi i våras fingo af det yngsta släktet, var skäligen klent, och att öfverträffa sina medtäflare var den gången lätt nog. Hilma Strandberg intog också med ett slag sin position såsom fullt ut jämngod med hvilken som helst af våra yngre skrivande damer. Det var en ny kraft, som med »Västerut» tillfördes vår literatur, och det var mer än så, det var en författare, som hade ett eget ord att säga och som *måste* uttala det, alla personliga små hänsyn och vedervärdigheter till trots.

Ett par af novellerna i samlingen utgöra skäligen litet sägande bilder ur strandfolkets lif på vestkusten. Alls ej dåliga men af det slag, som man känner till förut och som man ej byr sig om att läsa om, då man en gång läst dem. Man glömmet dem snart för de

indignationsnoveller, som utgöra den förnämsta delen i »Västerut».

Ty på detta första skede af sin utveckling som författare är Skialf i främsta rummet indignationens man. Man behöfver blott slå upp novellerna »En petition», »I Lodde», »En af den äkta sorten», »Nitälskan» eller »På höstsidan» för att finna, att det som satt pennan i hennes hand, det är harm och endast harm öfver förhållanden, sådana hon sett och dagligen ser dem i den lilla afkrok af landet, der hon är bosatt. Hon är för upprörd öfver det hon för att kunna se det med nyktra blickar. Hon står ej öfver sitt ämne, hon står midt uti det. Och så skriker hon ut sitt ord för att tvinga andra att se det hon sjelf sett i sin afkrok. Och det hon i främsta rummet lagt märke till der, det som sätter sin pregel på det lilla samhället, det är, säger hon, de många exemplen på huru intelligens och individualitet hållas nere med jernhand för sjelfviska, maktlystna syften. Af hvilka? Af det schartauanska presterskapet. Hela boken är, kan man säga, ett anfall på schartauanismen, sådant denna uppträdde i kustbygden, bland dess styfsinta fiskare- och sjömansfolk.

Att de olika prestetyperna i »Västerut» äro tecknade efter naturen är uppenbart. Författarinnan säger det sjelf i förordet, sid. 13, och om hon der också ej låtit den med äkta småstads fruntimmerslogik häcklade novellförfattarinnan Anna Lenbom tala i sitt eget namn, så visar hela berättelsesättet, att Hilma Strandberg lyckligen sannar den fantasi, som *uppfinner* personer och talesätt, liksom den fanatism, som är i stånd att förvränga fakta och måla den onde på väggen för att få nöjet piska honom. Att hon kan vara litet elak mot såväl den högvördige Näslund, der han vid sin sup och sin hummer, repeterar sitt tal om sedlighetspetitionen, som emot Loddepresterna och den milde, kärleksrike pastorn i berättelsen »På höstsidan», det må medgifvas, det är hennes stridssätt. Att skildringens öfverdrifter i stort sedt ej äro betydande — om de ens finnas — ha de, som äro inne i förhållandena, medgifvit, äfven de som ogillat berättelsernas tendens och funnit sig upprörda öfver att någon vågat tala om prester i så vanvördiga ord.

Jag är för min del öfvertygad om att det är mera verklighet i dessa porträtt än hvad deras läsare tro. Der finnas samtal, som kunde vara stenografiskt, upptecknade

efter verkligheten — en stor del af middagskonversationen i »I Lodde» till exempel — och der finnas i alla novellerna uttryck, som för stockholmaren kunna synas som ett elakt skämt, men hvilkas sannolikhet folk från olika landsorter skola kunna bestyrka. Det händer rätt ofta att just de mest groteska uttryck i ett samtal — sådana som den beskedlige kammarläsaren skakar på hufvudet åt: »det der var ändå för plumpt påhittadt» — att just de äro direkt aflurade verkligheten, ordagrant nedskrifna ur minnet.

* * *

I en uppsats »Från Fjellbacka» — i Ny illustrerad tidning 1887 — yttrar Hilma Strandberg följande rader:

»Underdånighet och rangskilnad har skärgårdsbon inte det rätta greppet på. Hvad han skulle böja sig under vore då presten. Men så har han också fått veta af att han lefvat de sista årtiondena. Schartauanismen har förstätt pressa ned hans styfva nacke intill jorden, hållit honom med jernhand, ja, utöfvat ett välde, hvilket kommit den opartistiske, den oinvigde att drömma sig tillbaka till katolicismens hetaste dagar. Nekas kan icke att något godt kommit dermed. Knifven har försvunnit, våldsamheterna tagit af, ett visst yttre lugn bredt sig ut öfver stranden. Men despotismen är aldrig god, den tränger aldrig längre än till ytan. Andra makter skulle verka på denna friska, begåfvade befolkning».

Det är påfvevälde, har förf. yttrat. Alla erkänna det men — en hvar har sina egna intressen och man låter det passera, som man, nykommen på platsen och ovan vid dess förhållanden, knappast kunde fatta. Att förf. framdragit i ljuset dessa fast otroliga förhållanden i denna vrå af riket, är och blir hennes förtjänst. Hon har också derigenom eröfrat åt sig ett eget område, som hon säkert kommer att ytterligare utvidga, då hennes konstnärliga blick blir mera uppöfvad än hvad fallet varit hos debutanten.

I ett par af berättelserna har hon ställt oppositionens målsman — oftast en ung kvinna — emot de olika representanterna för de herskande åsigtterna: presten, som fordrar att man skall hafva det egna jaget, handelsmannen, bred och myndig, som fordrar att *hans* krets skall tiga med sådana åsikter, som han

inte är van eller har lust att höra, storfabrikanten, som med godt samvete lurar affärsvänner utan att på minsta sätt bryta mot lagens bokstaf, och så hela kretsen af damer, fruar och flickor, hvilka redan i förordet få taga till orda och försvara det bestående emot sådana skandalhungeriga skrikhalsar som Anna Lenbom och konsorter.

Säkrast träffar hon dock, då hon låter handlingen tala för sig sjelf och låter läsaren göra reflexionerna — såsom i »En petition», — en dräplig framställning af svenskt Oblo-moveri, — eller i »Ute vid elfven», — samlingens sista novell och den som säkert bildar en slags öfvergång till författarinns framtida diktning. Här är det ej fråga om påfvevældet, om specifikt bohuslänska förhållanden. Det är en människas utveckling, som skildras, en förfelad existens, och skildringen går äfven in på arbetarlif och arbetarfrågor — oveldigt, det kan ej nekas, men med skarpt framhållande af kontrasten, den hvarje dag i lifvet framträdande skärande kontrasten mellan fattige och rike, fattige som måste uppoffra det som skulle blifvit deras lifs innehåll, därför att penningar saknas, rike som en ja som patron Holm, en person som blifvit flyttad från sitt kontor in i boken och som har många bröder i lefvande lifvet.

»Ute vid elfven» är det mest »färdiga», Hilma Strandberg hittills lemnat oss. Denna berättelse visar särskildt hur väl hon satt sig in i det hon skildrar. Sådana arbetaretyper, som dessa här uppträdande, äro ej vanliga i vår litteratur, helt enkelt därför att författarne i allmänheten ej haft tillfälle att studera dem i lifvet.

* * *

Det är en sund, frisk uppfattning, som genomgår »Västerut» liksom flertalet af våra unga författares alster. Der fins lika mycken entusiasm som indignation, der fins arbetslust och blick för hvad tiden fordrar. Det är nedslående förhållanden, förf. visar fram, hon liksom de andra, som lärt sig inse att lifvet är allvarsamt och att de många frågor, som dagligen tränga sig på dem, ej kunna gycklas bort. Att förebrå en författare att han målar verklighet, det är ju löjligt, men det sker ändå hvar annan dag. Det må vara tillåtet att skildra äfven missförhållanden, som om de ej påpekas ej bli så lätt afhjelpa, utan

att man därför ha rätt att påstå, att allmänheten alls icke behöfver historier om menniskor, hvilkas anlag och möjligheter till utveckling kufvas eller som ge sig i den verldsliga framgångens sold. En negativ bild gör eljes, skulle jag tro, en lika kraftig verkan som en positiv. Man drar ej svärdet mot det onda utan att tro på det godas makt. Då vi höra kritici uttala sig förkastande om sanna lifsbilder, därför att de ej upplösas i rosenrödt, därför att de kunna väcka förtrytelse i stället för välbehag, då må man verkligen afundas dem deras tro på frasen och deras blick för den stora läsarekretsens fordringar.

Hilma Strandberg hör till den elitkår af författare, som våga säga högt hvad andra nöja sig med att tänka tyst eller ej en gång kommit sig för att tänka. Hon hör till dem som utan att fantisera skildra den krets, hon känner och der hon är i tillfälle att göra noggranna studier. Hon hör till dem, som oförfärade gå sin väg fram, och därför också till dem, af hvilka vi ha rätt att hoppas en rik utveckling.

Georg Nordensvan.

När och Fjärran.

Med anledning af domen öfver Kristian Kroghs bok »Albertine» anordnade Socialdemokratiska föreningens styrelse i Kristiania ett protestmöte, hvilket var besökt af omkring 800 personer. Bland dem hvilka jemte socialdemokraterna uppträdde mot domstolarne och regeringen voro äfven stortingsmannen Viggo Ullman och dr Oscar Nissen.

»Dansk Kvindesamfunds» kvinnliga arbetsbyrå. Från Köpenhamns magistrat har Dansk Kvindesamfundsstyrelse mottagit sanktion om tillåtelse att upprätta den påtänkta arbetsbyrån. Företaget anbefalles varmt af hela köpenhamnska pressen, och kassören, fru Johanne Meyer, har redan i penninggåfvor mottagit 1.100 kr., ehuru en del af komiténs medlemmar ännu icke inbetalat af dem insamlade bidrag. Man önskar byråns öppnande på nyåret.

»General» Booths (frälsningsarméens general) själsbekännelse, ursprungligen refererad af »Vårt Lands». »Frälsningsarméen vore det bästa botemedlet mot vår tids kommunistiska och socialistiska rörelser och ett godt stöd för ordningsmakten. Vi bruka säga att »polismännen äro våra svägrar» förklarade Booth. »De skydda människornas kroppar, vi rädda deras själar».

En särskild generalförsamling afhölls d. 14 nov. af *Dansk Kvindesamfund*, på 20 medlemmars begäran. Dessa uppställde två saker på dagordningen.

Med afseende på den första framkom fröken *Emmy Kramp* å oppositionens vägnar med följande förslag:

»Mötet uppfordrar styrelsen att nedsätta en komité på 5 medlemmar med uppgift att arbeta för utbildandet af kvinnliga handverkare.»

Förslaget antogs nästan enstämmigt. Derpå gick man öfver till den andra saken, om hvilken fördes flera timmars diskussion.

Oppositionens ordförande, praktiserande läkaren frkn N. M. Nielsen, gjorde följande förslag:

»Mötet önskar, att Dansk Kvindesamfunds styrelse låter diskussionen om det sedliga likhetskravet falla, och för framtiden riktar sina bemödanden på mera praktiska saker.»

Å styrelsens vägnar yttrade hr *Scend Hogsbro*, att denna ansåg hvarje band på yttringsfriheten inom föreningen som oberättigadt och för sin del såg han blott ett misstroende votum i att man ville binda hennes händer, så att hon, om förslaget ginge igenom, måste afgå.

Förslaget förkastades af ett anseeligt öfvervägande flertal.

Dansk Kvindesamfunds framåtskridande.

Medlemsantalet, hvilket den 1 januari 1887 utgjordes af 732 är nu öfver 1,000. Under samma tidrymd har tidskriftens prenumeranter mer än fördubblats. För första gången har en småskrift (*Astrid Stamps*) utkommit i andra upplagan. De 72 föredragsmöten, hvilka under den förflutna sommaren hållits rundt omkring i landet på föreningens föranstaltande, hafva blott medfört en utgift af 195 kr. 15 öre. Under dessa möten ha sålts »småskrifter» till ett belopp af 98 kr. 75 öre. Hvarje föredrag har således kostat föreningen i kr. 33 öre.

Föredragsmötena ha i själfva verket haft betydlig vinst med sig, i det de ha förökadt medlemsantalet och tidskriftens prenumerantantal. Utom de nämnda föredragen ha nästan samma föreläsare utan föreningens bemedlande under sommaren hållit 14 föredrag om kvinnofrågan.

En petition till herrar stadsfullmäktige i Göteborg från Göteborgs kvinnoförening.

Som förut nämts i Framåt beslöt Göteborgs kvinnoförening i våras efter afhållen diskussion om den offentliga prostitutionen att ingå till hrr stadsfullmäktige med en petition om dess afskaffande. Man är nu kommen så långt, att petitionslistor cirkulera i staden för underskrifter.

Petitionen lyder som följer:

Till Herrar Stadsfullmäktige
i Göteborg!

Strafflagens 18 kap. 11 §, som lyder:

»Främjar någon otuktig lefnad genom koppleri eller håller hus, der otukt drifves, dömes till straffarbete från och med sex månader till och med fyra år.

Kvinnor, som i dylikt hus låter bruka sig till skörlefnad, straffas med fängelse i högst sex månader, eller straffarbete i högst två år.»

Aberopande ofvanstående lagrum protestera undertecknade

mot, att myndigheterna genom kontrollsystemet och öfriga den offentliga prostitutionen angående administrativa bestämmelser legalisera osedligheten och hallstämpla den såsom en tillåten och skyddad förvärfsgren;

mot, att myndigheterna, genom att sätta i system utöfvandet af en *last*, tillämpa satsen: ett nödvändigt ondt;

mot det upprörande och vridiga sakförhållandet, att kontroll öfvas på prostituerade kvinnor, på det männen utan fara må kunna hängifva sig åt ett utsäfvande lefnadssätt;

mot den orättfärdiga bestämmelsen, som ålägger kontroll öfver *kvinnan* endast, under det mannen likaväl sprider smittoämnet;

mot, att myndigheterna genom denna kontroll ingifva den falska föreställningen, att de farliga följdena af otuktlasten härigenom undgås;

mot missbruket af den lagliga myndighet, som ställer skaror af kvinnor, tillhörande en fri stat, utanför lagen, i det de öfverlemnas åt sedlighetspolisens godtycke, * hvilket likaväl kan vara brutalt som humant och rättvist;

mot det moral och rättskänsloupprörande sakförhållandet, att en del af kvinnökönet störtas i djupa förnedring, på det en annan — den af sin samhällsställning skyddade — må gå fri från föreförelse försök;

mot det kringgående af lagen, som möjliggör prostitutionens reglementering, då ett dylikt tillvägagående måste förvirra rättsbegreppen och undergräfvat aktningen för lagarne.

På ofvan anförda grunder anhålla vi hos Herrar Stadsfullmäktige

om afskaffandet inom Göteborgs kommun af prostitutionens reglementering samt vidtagande af åtgärder för tillämpande af strafflagens 18 kap. 11 §.

»Teologi begrep hon inte». Prosten Rothoff i Föllinge i Jämtland frågade en gång på ett husförhör, hvilka böcker som lästes i byn. Någon svarade, att bibeln lästes mest. Nåja, sade prosten, bibeln är nog en bra bok, men den kan också blifva skadlig. När jag var i Gudmundrå, var der en bondgumma, som genom sitt bibelläsande var nästan omöjlig att tala med, och hade inte jag tagit mina teologiska examina, så sannarligen hade icke jag blifvit strandsatt för käringen, men se, teologi begrep hon inte.

Kom nu och påstå, att teologi är onyttig i det praktiska lifvet!

(Praktiken).

Björnstjerne Björnson har hållit sedlighetsföredrag på 23 olika platser i Danmark. Såsom sina bästa bundtsförvandter nämner han den danska bonden och folkhögskoleläraren.

Lektor Waldenströms hjertelag. Han, lektor Waldenström, har hos vederbärande i Gefle inlagt ett reformförslag om att *indraga folkskoleundervisningen för arbetarnes barn*. Hans syfte kan icke gerna missupfattas, och döljes dåligt genom att han

* Se *stadgar och föreskrifter* till förekommande af den veneriska smittans utbredande i Göteborg

föreslår, »att särskilda minimiklasser» skulle upp-
rättas, »i hvilka det minsta möjliga vetande skulle
inhemtas och der de »mindre begåfvade» barnen
skulle intagas, och *derjämte* de barn, hvilkas för-
äldrar af *fattigdom* eller annan orsak icke ville (!?)
att de skulle lå fara mer.

**De Wicksellska och Socialdemokratiska åsig-
terna.** Hr Hj. Branting skriver (i »Socialdemokra-
ten»), med anledning af hr Wicksell senast utkomna
broschyr följande:

Vi socialdemokrater stå då på fastare mark.
Vi räkna icke på effekten af att det lägges fram för
öfverklassens unga män och kvinnor att det är de-
ras rätt och pligt att hålla sig endast till hvaran-
dra och ej (för männens del) uppträda som en klass
af »förklarade kvinnorfvare». Prostitutionen faller
enligt vår öfvertygelse först med klass-samhället
sjelf, men då fullständigt och för alltid. När hvarje
sammällsmedlem, man och kvinna, har sin existens
tryggad genom sitt arbete till det gemensamma lä-
sta, då försvinner hvarje anledning, ja hvarje möj-
lighet till prostitution, då först kan kärleken bli fri
som den bör vara, fri från hvarje ekonomisk beräk-
ning på försörjning pr gång eller på lifstidsengage-
mang. Och till detta mål arbetar oss hela utveck-
lingen i händerna, den materiella ej mindre än den
deraf betingade omgestaltningen i våra tankar och
föreställningssätt.

För vår uppfattning ha då de Wicksellska för-
slagen mera betydelse som *symptom* på hvarvt vi
kommit än som skulle de kunna bli till praktisk
räddning ur det nuvarande eländet. Det ligger en
stor sanning i de reaktionäres jämmer öfver att det
blir allt värre och värre med den moderna osedlig-
heten, gudlöshet n o. s. v., allt värre nämligen för
de nu undergräfdas samhällsförhållanden, der dessa
herrar trifts och mått godt. En så grundlig radi-
kalisism, ett så obetingadt och konsekvent häfdande
af alla människors lika rätt till lycka i detta enda
lif, hade icke kunnat växa upp i den andliga atmos-
fer, som omgaf Sverige för en tjugo, trettio år sedan.
Se på steget från 60:talets radikaler, en Blanche i
politiken, en Ignell religionen, och till Knut Wick-
sells socialreformatoriska teorier: Skilnaden beteck-
nar ett kolossalt framsteg i upplösningsprocessen af
det bestående samhället, en upplösning, som har
sina *orsaker* långt djupare än i de nya läror, som
förkunnas, men hvilken dessa lärorens spridning ytter-
ligare i sin ordning påskyndar. I detta nödvändiga,
goda upplösningsarbetes tjänst är denna Wicksells
brochyr ett nytt värdefullt och välkommet vapen.

Hj. B-g.

**Tryckfrihetsåtal, Karl Gustaf af Leopold och
Jörgen.** Den sistnämnde skriver i Budkaflen:

Karl Gustaf af Loopold åtalades på begäran
av åtskilliga präster för en i hans tidning förekom-
mande uppsats, riktad mot prästerskapet, och i hvil-
ken hvarken skräddes tankar eller uttryck och ord.

Enligt den tidens lag ålagd att uppe och styrka
rätte författaren — precis som vår nu varande mi-
nistär åter vill ha det — upgav och styrkte Leo-
pold inför rätten, att författaren var — dr Martin
Luther.

Tablå. Sensation.

Målet blev nedlagdt.

FRAMÅT

anmäler härmed till prenumeration sin 3:dje
årgång.

Tidskriften skall innehålla: sjelfständiga
uppsatser, bref från in- och utlandet, poesi,
skisser och noveller; *hvarjemte den fortfa-
rande som hittills skall hålla sina spalter
öppna för fritt meningsutbyte.*

Medarbetare äro:

Victor Rydberg, Anne Ch. Edgren,
Carl Snoilsky, Anton Nyström, Math. Roos,
A. F. Åkerberg, Georg Nordensvan, Hellen
Lindgren, Ola Hansson, Axel Lundegård, Gu-
staf af Geijerstam, Karl af Geijerstam, Ernst
Ahlgren, Saxon (Johan Lindström), Hilma
Strandberg, Stella Kleve, Eva Vigström (Ave),
Amanda Kerfstedt, A. U. Bååth, Cecile
Gohl, Ellen Fries, Ellen Key, Elin Améen,
Helen Nyblom, Cecilia Holmberg, f. Bååth,
Claes Lundin, Robinson, Tor Hedberg, Johan
Nybom, Oskar Levertin, Anna A., Anna Wah-
lenberg (Rien), Elna, Björnstjerne Björnson,
Jonas Lie, Kristoffer Janson, Kristian Gloer-
sen, Irgens Hansen, U. E. Berner, Amalie
Skram, Alvide Prydz, Margarete Vullum,
Clara Tschudi, Gina Krog, Georg Brandes, S.
Schandorph, Edv. Brandes, C. E. Jensen,
Herman Bang, John Paulsen, N. J. Nor-
lund, Anna Brosholl, Rafael Elna Tenow,
Hertzberg, Gerda von Mieckwitz m. fl.

Tidskriften utgifves under 1888 som
hittills i 24 nummer, eller 2 i hvarje må-
nad.

Pris: Kr. 3,50 för år, halfår kr. 1,80
postarvode inberäknadt. Kvartal kr. 1, lös-
nummer 20 öre.

Prenumerationsställen: alla postanstäl-
ter inom Sverige, Norge, Danmark och Fin-
land, boklädorna samt å tidskriftens byrå,
Göteborg, Magasinsgatan 12.

OBS. Genom postverket endast för
hel- och halfår.

I redaktionsangelägenheter hänvände
man sig till fru Alma Breinholm-Åkermark.

Redaktionen.

Innehållsförteckning: *Proserpina* af Charles
Swinburne, öfv. af Per Hallström. — *Hvad vi be-
höfva*, af Ellen Key. — *Öjeblikksfotografier*, af Qvi-
rin. — *Literatur*, af G. Nordensvan. — *När och
Fjärran*. — *Framåts* anmälan.